LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SIENOS IR JOS APSAUGOS ĮSTATYMO 2, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO Į S T A T Y M A S

2000 m. spalio 10 d. Nr. VIII-1998
Vilnius

(Žin., 2000, Nr. 42-1192)

1 straipsnis. 2 straipsnio 12, 13 ir 15 dalių pakeitimas

1. 2 straipsnio 12 dalyje vietoj žodžių „pasienio policijos“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnybos“, 13 dalyje vietoj žodžių „pasienio policija“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnyba“ ir šias dalis išdėstyti taip:

„12. **Valstybės sienos apsaugos zona** – nuo valstybės sienos į Lietuvos Respublikos teritorijos gilumą einanti paženklinta pasienio ruožo teritorijos dalis, kurioje valstybės sienos apsaugai ir jos tvarkymui užtikrinti įgyvendinamos techninės, organizacinės ir teisinės Valstybės sienos apsaugos tarnybos priemonės.

13. **Pasienio kontrolės punktas** – tarptautiniame oro uoste (aerodrome), atvirame tarptautinei laivybai jūrų ir upių (vidaus vandenų) uoste, geležinkelio stotyje ar prie automobilių kelio Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nutarimu įsteigta vieta, kurioje patikrinimą atlieka Valstybės sienos apsaugos tarnyba, muitinė ir kitos tam įgaliotos valstybės institucijos.“

2. 2 straipsnio 15 dalyje vietoj žodžių „pasienio policijos“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnybos“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„15. **Patikrinimas** – pasienio kontrolės punktuose, pasienio ruožo teritorijoje, taip pat laivuose, esančiuose teritorinėje jūroje ir pasienio vandenyse, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, muitinės, kitų tam įgaliotų valstybės institucijų pagal jų kompetenciją atliekama asmens apžiūra, dokumentų, transporto priemonių ir daiktų patikrinimas, kuriais siekiama nustatyti asmens, transporto priemonės vykimo, prekių (daiktų) ir kitų vertybių gabenimo per valstybės sieną ir buvimo pasienio ruože teisėtumą.“

2 straipsnis. 8 straipsnio 2 dalies pakeitimas

8 straipsnio 2 dalyje vietoj žodžių „pasienio policija“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnyba“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų plaukiojimo priemonių kapitonai, jei pareikalauja Valstybės sienos apsaugos tarnyba, privalo:

1) teikti informaciją apie laivo įplaukimo į Lietuvos Respublikos vandenis tikslus;

2) pakeisti kursą, jeigu laivas plaukia į teritoriją, kurioje uždrausta plaukioti, arba plaukia kursu, kurio laikantis galima pažeisti plaukimo režimą;

3) sustabdyti laivą ir leisti atlikti patikrinimą;

4) plaukti į nurodytą uostą arba leisti buksyruoti laivą.“

3 straipsnis. 9 straipsnio 1 ir 2 dalių pakeitimas

9 straipsnio 1 dalyje vietoj žodžių „pasienio policijai“, „pasienio policija“ įrašyti atitinkamai žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnybai“, „Valstybės sienos apsaugos tarnyba“, 2 dalyje vietoj žodžių „pasienio policijos“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnybos“ ir visą straipsnį išdėstyti taip:

„**9 straipsnis. Laivų ir kitų plaukiojimo priemonių, kertančių valstybės sieną, kontrolė**

1. Šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų reikalavimų ir draudimų nevykdymas suteikia teisę Valstybės sienos apsaugos tarnybai:

1) persekioti ir sulaikyti laivą (išskyrus užsienio valstybėms priklausančius karo laivus ar laivus, naudojamus nekomerciniais tikslais) už Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ribų, kol jis įplauks į savo valstybės arba trečiosios valstybės teritorinę jūrą, jeigu Valstybės sienos apsaugos tarnyba arba kitos kompetentingos valstybės institucijos turi pagrindą manyti, kad laivas pažeidė Lietuvos Respublikos įstatymus, o bandymas sustabdyti laivą prasidėjo Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir laivas buvo nenutrūkstamai persekiojamas;

2) laivo sustabdymui naudoti Tarptautinio signalų kodekso signalus ir kitas tarptautiniuose susitarimuose numatytas priemones;

3) pagal sustabdyto laivo patikrinimo rezultatus leisti laivui plaukti (būti) Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje arba pasiūlyti iš jos išplaukti, arba laivą sulaikyti.

2. Sulaikius laivą, yra surašomas protokolas. Protokolą pasirašo tam įgaliotas Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnas ir sulaikyto laivo kapitonas. Jis gali įrašyti į protokolą savo pastabų ir paaiškinimų arba išdėstyti tai atskirame rašte. Vienas protokolo egzempliorius yra įteikiamas sulaikyto laivo kapitonui.

3. Apie sulaikytą užsienio valstybėje įregistruotą laivą nedelsiant informuojama Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija.“

4 straipsnis. 10 straipsnio pavadinimo, 1 ir 3 dalių pakeitimas

10 straipsnio pavadinime, 1 ir 3 dalyse vietoj žodžių „pasienio policija“, „pasienio policijos“ įrašyti atitinkamai žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnyba“, „Valstybės sienos apsaugos tarnybos“ ir šį straipsnį išdėstyti taip:

„**10 straipsnis. Valstybės sienos apsaugos tarnybos laivo ginkluotės naudojimas**

1. Valstybės sienos apsaugos tarnyba laivo ginkluotę prieš persekiojamą laivą arba kitą plaukiojimo priemonę gali panaudoti tik išimties tvarka, po to, kai visos kitos galimos priemonės panaudotos ir jų nepakako priversti laivo įgulai paklusti ir sustabdyti laivą.

2. Ginkluotės panaudojimu prieš stabdomą laivą nesiekiama jo paskandinti.

3. Valstybės sienos apsaugos tarnybos laivo vadas prieš persekiojamą laivą arba kitą plaukiojimo priemonę gali panaudoti laivo ginkluotę, nesilaikydamas šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų reikalavimų, jei jų laikytis neįmanoma arba jei persekiojamas laivas arba kita plaukiojimo priemonė, priešindamiesi sulaikymui, pirmieji panaudoja turimą ginkluotę arba užpuola Valstybės sienos apsaugos tarnybos laivą.“

5 straipsnis. 11 straipsnio 6 dalies pakeitimas

11 straipsnio 6 dalyje vietoj žodžių „Pasienio policijos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnybos“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„6. Išimtiniais atvejais orlaiviai, atlikdami tarptautinius skrydžius iš Lietuvos Respublikos arba į Lietuvos Respubliką, gali nusileisti arba pakilti iš oro uostų (aerodromų), kuriuose nėra pasienio kontrolės punktų, tik gavę išankstinį Valstybės sienos apsaugos tarnybos, Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir karinių oro pajėgų leidimą.“

6 straipsnis. 15 straipsnio 3 ir 4 dalių pakeitimas

15 straipsnio 3 dalyje vietoj žodžių „pasienio policiją“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnybą“, 4 dalyje vietoj žodžių „pasienio policija“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnyba“ ir šias dalis išdėstyti taip:

„3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais laivo kapitonas, karo laivo ar kitos plaukiojimo priemonės vadas, orlaivio ar kito skraidymo aparato vadas privalo nedelsdamas pranešti artimiausio Lietuvos Respublikos jūrų uosto, oro uosto (aerodromo) administracijai, o ši informuoja apie įvykį Valstybės sienos apsaugos tarnybą, muitinę ir instituciją, atsakingą už gelbėjimo darbų organizavimą.

4. Tais atvejais, kai užsieniečiams, pažeidusiems valstybės sienos kirtimo tvarką, nėra pagrindo kelti baudžiamosios bylos ar traukti jų administracinėn atsakomybėn, Valstybės sienos

apsaugos tarnyba nustatyta tvarka perduoda juos tos valstybės, iš kurios teritorijos jie neteisėtai kirto valstybės sieną, įgaliotiems atstovams.“

7 straipsnis. 17 straipsnio 1 dalies pakeitimas

17 straipsnio 1 dalyje vietoj žodžių „pasienio policija“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnyba“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„1. Pasienio režimo kontrolę atlieka Valstybės sienos apsaugos tarnyba.“

8 straipsnis. 19 straipsnio 1, 2 ir 3 dalių pakeitimas

19 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse vietoj žodžių „pasienio policijos“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnybos“ ir šį straipsnį išdėstyti taip:

„**19 straipsnis. Pasienio teisinis režimas valstybės sienos apsaugos zonoje**

1. Asmenys valstybės sienos apsaugos zonoje gali būti tik su Valstybės sienos apsaugos tarnybos išduotais vienkartiniais terminuotais leidimais. Asmenims, gyvenantiems ar dirbantiems valstybės sienos apsaugos zonoje, nekilnojamojo turto, žemės savininkams bei naudotojams gali būti išduoti nuolatiniai leidimai.

2. Į valstybės sienos apsaugos zonos teritoriją transporto priemonės gali įvažiuoti, įplaukti ar įskristi tik su Valstybės sienos apsaugos tarnybos leidimu.

3. Ūkinė, komercinė ir kitokia asmenų veikla valstybės sienos apsaugos zonoje galima tik su Valstybės sienos apsaugos tarnybos leidimu.

4. Atvykimo ir buvimo valstybės sienos apsaugos zonoje leidimų bei leidimų verstis ūkine, komercine ar kitokia veikla pavyzdžius bei išdavimo tvarką nustato vidaus reikalų ministras.“

9 straipsnis. 20 straipsnio 1, 2 ir 3 punktų pakeitimas

20 straipsnio 1 punkte vietoj žodžių „pasienio policijos“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnybos“, 2 punkte vietoj žodžių „pasienio policijai“, „pasienio policija“ įrašyti atitinkamai žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnybai“, „Valstybės sienos apsaugos tarnyba“, 3 punkte vietoj žodžių „pasienio policijai“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnybai“ ir šį straipsnį išdėstyti taip:

„20 straipsnis. Pasienio teisinis režimas Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje, Kuršių marių bei kituose vidaus vandenyse

Užtikrinant pasienio teisinį režimą:

1) draudžiama be Valstybės sienos apsaugos tarnybos leidimo išplaukti ir žvejoti, važiuoti arba eiti pėsčiomis per užšalusius Kuršių marių bei kitus vidaus vandenis, esančius pasienio ruožo teritorijoje;

2) asmenys šio straipsnio 1 punkte nurodytais atvejais privalo pranešti Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie išvykimą ir grįžimą. Valstybės sienos apsaugos tarnyba gali riboti išvykimo laiką ir vykimo teritoriją;

3) asmenys privalo pranešti Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie išplaukimą į teritorinę jūrą ir grįžimą į uostą, prieplauką ar kitą nuolatinės dislokacijos vietą;

4) gali būti ribojama ūkinė, komercinė ir kitokia asmenų veikla teritorinėje jūroje ir Kuršių marių bei kituose vidaus vandenyse, esančiuose pasienio ruožo teritorijoje.“

10 straipsnis. 21 straipsnio 2, 3 ir 4 dalių pakeitimas

21 straipsnio 2 dalyje vietoj žodžių „pasienio policijai“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnybai“, 3 ir 4 dalyse vietoj žodžių „pasienio policijos“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnybos“ ir šį straipsnį išdėstyti taip:

„**21 straipsnis. Pasienio juosta ir jos teisinis režimas**

1. Pasienio juostos plotis turi būti ne mažesnis kaip 5 metrai į Lietuvos Respublikos teritorijos gilumą:

1) nuo valstybės sienos, kai ji eina sausuma, Kuršių mariomis ar upe, pereidama nuo vieno upės kranto į kitą;

2) nuo upės kranto, kai valstybės siena eina laivybine upe;

3) nuo upės (upelio) kranto arba nuo valstybės sienos, apimant pasienio juostai priklausančią upės (upelio) vagos dalį ir žemės juostą krante, kai valstybės siena eina nelaivybine upe (upeliu);

4) nuo kranto, kai valstybės siena eina ežeru ar kitokiu vandens telkiniu. Papildomai gali būti nustatoma pasienio juosta vandenyse prie valstybės sienos.

2. Pasienio juostos ribas vidaus reikalų ministro teikimu tvirtina Vyriausybė. Žemė ir vandenys, kuriais eina pasienio juosta, yra valstybės nuosavybė. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka žemė ir vandenys, kuriais eina pasienio juosta, perduodami naudotis Valstybės sienos apsaugos tarnybai.

3. Draudžiama asmenims ir transporto priemonėms vykti į pasienio juostą be Valstybės sienos apsaugos tarnybos leidimo.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytas draudimas vykti į pasienio juostą be Valstybės sienos apsaugos tarnybos leidimo gali būti netaikomas, kai pasienio juosta eina pasienio vandenų krantu.“

11 straipsnis. 22 straipsnio 1 ir 2 dalių pakeitimas

22 straipsnio 1 ir 2 dalyse vietoj žodžių „pasienio policija“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnyba“ ir šį straipsnį išdėstyti taip:

„**22 straipsnis. Pasienio juostos tvarkymas**

1. Jei valstybės siena eina miškais arba krūmais, pasienio juostoje iškertama proskyna. Ji tvarkoma taip, kad aiškiai matytųsi valstybės sienos ženklai ir greta valstybės sienos esantys jos apsaugą užtikrinantys objektai ir įrenginiai. Proskynų ir kitus valstybės sienos tvarkymo darbus organizuoja Valstybės sienos apsaugos tarnyba iš tam tikslui skirtų lėšų.

2. Valstybės sienos apsaugos tarnyba turi teisę statyti valstybės sienos apsaugą užtikrinančius objektus ir įrenginius, atlikti kitą veiklą, susijusią su valstybės sienos apsauga. Valstybės sienos apsaugą užtikrinantys objektai ir įrenginiai Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gali būti statomi ir už pasienio juostos ribų.

3. Draudžiama gadinti, naikinti valstybės sienos ženklus, kitus valstybės sienos apsaugos objektus bei įrenginius ar daryti kitokią žalą pasienio juostai.“

12 straipsnis. 23 straipsnio 5 dalies pakeitimas

23 straipsnio 5 dalyje vietoj žodžių „Pasienio policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnyba“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„5. Valstybės sienos apsaugos tarnyba apie pasienio kontrolės punktus, jų darbo laiką, leidžiamus asmenų ir transporto priemonių vykimo būdus skelbia „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

13 straipsnis. 24 straipsnio 1 ir 3 dalių pakeitimas

24 straipsnio 1 dalyje vietoj žodžių „pasienio policija“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnyba“, 3 dalyje vietoj žodžių „Pasienio policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnyba“ ir šį straipsnį išdėstyti taip:

„**24 straipsnis. Pasienio kontrolės punktų veiklos teisinis režimas**

1. Pasienio kontrolės punktų veiklos teisinį režimą pagal savo kompetenciją įgyvendina Valstybės sienos apsaugos tarnyba, muitinė ir kitos patikrinimą atliekančios institucijos.

2. Pasienio kontrolės punktų veiklos taisykles patikrinimą atliekančių valstybės institucijų teikimu tvirtina Vyriausybė.

3. Pasienio kontrolės punkto teritorijos ribas nustato Valstybės sienos apsaugos tarnyba ir Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, derindami su kitomis patikrinimą atliekančiomis valstybės institucijomis bei ūkio subjektu, kurio teritorijoje steigiamas šis punktas.“

14 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

25 straipsnyje vietoj žodžių „pasienio policija“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnyba“ ir šį straipsnį išdėstyti taip:

„**25 straipsnis. Patikrinimas, atliekamas pasienio kontrolės punktuose**

Pasienio kontrolės punktuose pagal savo kompetenciją patikrinimą atlieka Valstybės sienos apsaugos tarnyba, muitinė ir kitos valstybės institucijos. Patikrinimo tvarką nustato Vyriausybė ir (ar) jos įgaliotos valstybės institucijos.“

15 straipsnis. 26 straipsnio 2, 3 ir 4 dalių pakeitimas

26 straipsnio 2 dalyje vietoj žodžių „pasienio policija“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnyba“, 3 dalyje vietoj žodžių „pasienio policijai“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnybai“, 4 dalyje vietoj žodžių „pasienio policija“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnyba“ ir šį straipsnį išdėstyti taip:

„**26 straipsnis. Valstybės sienos apsaugos teisiniai pagrindai ir subjektai**

1. Valstybės sienos apsauga yra sudėtinė Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo užtikrinimo sistemos dalis. Ji atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, šiuo ir kitais įstatymais, Vyriausybės nutarimais bei kitais teisės aktais.

2. Valstybės sienos apsaugą atlieka Valstybės sienos apsaugos tarnyba.

3. Prireikus sustiprinti valstybės sienos apsaugą, Respublikos Prezidento ar krašto apsaugos ministro įsakymu į pagalbą Valstybės sienos apsaugos tarnybai gali būti pasiųsta kariuomenė.

4. Valstybės ir vietos savivaldos institucijos bendradarbiauja su Valstybės sienos apsaugos tarnyba pagal savo kompetenciją įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Kiti asmenys talkina Valstybės sienos apsaugos tarnybai savanoriškai.“

16 straipsnis. 28 straipsnio 1 ir 2 dalių pakeitimas

28 straipsnio 1 ir 2 dalyse vietoj žodžių „pasienio policijos“ įrašyti žodžius „Valstybės sienos apsaugos tarnybos“ ir šį straipsnį išdėstyti taip:

„**28 straipsnis. Valstybės sienos apsauga ginkluoto užpuolimo, karo ar nepaprastosios padėties atveju**

1. Karo padėties ir valstybės gynybos (karo) metu Valstybės sienos apsaugos tarnybos padaliniai priskiriami ginkluotosioms pajėgoms.

2. Bendri Valstybės sienos apsaugos tarnybos ir kariuomenės padalinių veiksmai taikos metu nustatomi valstybės sienos apsaugos priedangos planuose, kuriuos tvirtina Vyriausybė vidaus reikalų ministro ir krašto apsaugos ministro teikimu.

3. Įvedus nepaprastąją padėtį, valstybės siena saugoma šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.“

17 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2000 m. lapkričio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS VALDAS ADAMKUS